

strengere almindelige regler om f.eks. Rigsombudsmandens virksomhed.

Der vil endvidere være en række spørgsmål om pligter og ansvar for ansatte ved rigsmyndighederne i Grønland, der efter lovforslaget fortsat vil være underlagt rigsmyndighedernes kompetence. Det drejer sig bl.a. om, hvilke særlige pligter ansatte hos rigsmyndighederne i Grønland skal være undergivet i forbindelse med deres ansættelsesforhold, ligesom ansatte hos rigsmyndighederne fortsat vil være undergivet den danske tjenestemandsløvgivning.

Endvidere vil spørgsmål om undersøgelse af forhold, der vedrører rigsmyndighederne i Grønland, fortsat være underlagt rigsmyndighedernes kompetence.

Særligt med hensyn til ansatte hos det danske forsvaret gælder der særlige regler efter den militære straffelov og den militære retsplejelov, jf. lov nr. 530 og 531 af 24. juni 2005.

4.6.4. Konflikter mellem grønlandsk og dansk ret

Der gælder allerede i dag inden for en række sagsområder forskellige regler i Grønland og Danmark, og der kan derfor i sager med tilknytning til både Grønland og Danmark opstå konflikter mellem grønlandsk og dansk ret.

Der vil bl.a. kunne opstå spørgsmål om, hvorvidt et konkret retsforhold skal bedømmes efter de regler, der gælder for Grønland, eller efter de regler, der gælder for Danmark. Desuden vil der kunne være spørgsmål om, hvorvidt en afgørelse truffet af de grønlandske myndigheder kan anerkendes og fuldbyrdes i Danmark – og omvendt.

I takt med, at flere sagsområder med dette lovforslags gennemførelse kan overgå til Grønlands Selvstyre – herunder på områder af central og grundlæggende betydning for borgerne som f.eks. strafferetten, retsplejen, familieretten og den almindelige formueret – vil spørgsmål af denne karakter formentlig fremover opstå i stigende omfang.

Der tages ikke med dette lovforslag stilling til, på hvilken måde de omtalte spørgsmål skal løses inden for de sagsområder, som kan overgå til Grønlands Selvstyre på grundlag af det gennemførte lovforslag. Baggrunden herfor er bl.a., at spørgsmål, der måtte opstå, ikke nødvendigvis skal løses på samme måde inden for de enkelte sagsområder.

I stedet forudsættes det, at de grønlandske myndigheder og rigsmyndighederne ved aftale og andet koordineret samarbejde på de relevante sagsområder i fornødent omfang i fællesskab behandler de pågældende spørgsmål.

5. Økonomiske relationer mellem Grønlands Selvstyre og staten

5.1. Eksisterende økonomiske relationer

Statens nuværende udgifter vedrørende Grønland kan overordnet opdeles i udgifter på:

- 1) Sagsområder, som varetages af de grønlandske myndigheder med statslig medfinansiering i form af bloktilskud.
- 2) Sagsområder vedrørende Grønland, som varetages af staten.

Ad 1: En række sagsområder, som er overtaget efter § 5 i hjemmestyreløven, varetages i dag af de grønlandske myndigheder med statslig medfinansiering i form af bloktilskud. Det drejer sig f.eks. om folkeskoleområdet, arbejds- og socialvæsenet, kirken, miljø, erhvervsstøtte, sundhedsvæsenet, forsyning, trafik, postbesørgelse, el, vand, varme, brandvæsen, havne, veje, boligforsyning, boligstøtte og leje af boliger samt telekommunikation. Ved ydelsen af et samlet bloktilskud til medfinansiering af disse områder har hjemmestyret med de summariske begrænsninger, der almindeligvis ligger i de enkelte bemyndigelseslove, og i overensstemmelse med tanken bag hjemmestyre, allerede i dag en betydelig frihed i prioriteringen af de samlede opgaver.

Ad 2: En række sagsområder vedrørende Grønland varetages fortsat af staten, og udgifterne hertil afholdes fuldt ud af staten. Det drejer sig f.eks. om politi og retsvæsen, kriminalforsorgen, det person-, familie- og arveretlige område, udlændingområdet, områderne vedrørende den finansielle sektor og forsikringsvirksomhed, størstedelen af veterinærområdet, dele af området vedrørende kvalitetskontrol med fisk og fiskevarer, størstedelen af søfartsområdet, det immaterialretlige område, luftfartsområdet, arbejdsmiljøområdet, havmiljøområdet samt fiskeriinspektionen.

Herudover afholder staten udgifter til bl.a. den udenrigs- og sikkerhedspolitiske opgavevaretagelse.

En række sagsområder er efter hjemmestyrets beslutning overtaget uden statslig medfinansiering i medfør af hjemmestyreløvens § 4. Hjemmestyret har på disse områder overtaget lovgivningsansvaret og de administrative beføjelser, idet hjemmestyret samtidig har overtaget de udgifter, der er forbundet med sagsområdet (selvfinansiering). Bevillingsmyndigheden er her overgået til hjemmestyret.

I tabel 1 er vist en oversigt over statens udgifter vedrørende Grønland i form af bloktilskud og andre statslige udgifter vedrørende sagsområder, der vil kunne overtages af selvstyret.